

Sygn. akt II KK 261/21

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **M. B. i innych**

skazanego z art. 280 § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 stycznia 2023 r.,

wniosku obrońcy M. B. i V. P. o wyłączenie od udziału w sprawie SSN Igora Zgolińskiego

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności

p o s t a n o w i ł

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Igora Zgolińskiego od udziału w sprawie o sygnaturze akt II KK 261/21.

UZASADNIENIE

Kasacje obrońców skazanych M. B., A. C., M. U. i V. P. zostały zarejestrowane w Sądzie Najwyższym w dniu 31 maja 2021 r. pod sygnaturą II KK 261/21.

W piśmie z dnia 2 lutego 2022 r. obrońca skazanych M. B. i V. P. zawarł wniosek o wyłączenie od udziału w sprawie wyznaczonych do jej rozpoznania SSN Marka Motuka i SSN Antoniego Bojańczyka oraz wskazanych imiennie innych sędziów Sądu Najwyższego, którzy powołani zostali na stanowiska sędziów Sądu Najwyższego na mocy uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został

ukształtowany podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

W dniu 11 marca 2022 r. SSN Marek Motuk złożył na podstawie art. 42 § 3 k.p.k. oświadczenie, w którym stwierdził, że istnieją podstawy do wyłączenia go od udziału w sprawie, ponieważ obrońca skazanego M. B. podniósł zarzut, iż sąd odwoławczy był nienależycie obsadzony ze względu na to, że w jego składzie zasiadał sędzia, który uzyskał nominację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie w konsekwencji uchwały Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, a on sam w podobnym trybie uzyskał nominację do Sądu Najwyższego.

Postanowieniem z dnia 17 marca 2022 r. Sąd Najwyższy wyłączył od udziału w sprawie sędziów Sądu Najwyższego Marka Motuka i Antoniego Bojańczyka.

Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2022 r. sprawa została przydzielona SSN Pawłowi Kołodziejskiemu. W dniu 10 maja 2022 r. obrońca skazanych M. B. i V. P. złożył wniosek o wyłączenie wskazanego sędziego, podnosząc argumenty podobne do poprzednich.

Postanowieniem z dnia 23 czerwca 2022 r. Sąd Najwyższy wyłączył SSN Pawła Kołodziejskiego od udziału w omawianej sprawie.

W dniu 27 lipca 2022 r. sprawa II KK 261/21 przydzielona została do rozpoznania SSN Małgorzacie Bednarek. Uwzględniając wniosek obrońcy skazanych M. B. i V. P., Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 12 października 2022 r. wyłączył wyznaczonego sędziego od rozpoznania sprawy.

Stosownie do zarządzenia z dnia 19 października 2022 r. sprawę do rozpoznania przydzielono SSN Adamowi Rochowi, który w związku z kolejnym wnioskiem obrońcy wymienionych wyżej skazanych, został wyłączony od udziału w sprawie postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2022 r.

Na podstawie zarządzenia Prezesa Sądu Najwyższego, z dnia 14 grudnia 2022 r. kolejnym sędzią, któremu przydzielono omawianą sprawę, został SSN Igor Zgoliński.

W dniu 28 grudnia 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanych M. B. i V. P. o wyłączenie na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. sędziego Sądu Najwyższego Igora Zgolińskiego od udziału w sprawie „z uwagi na to, że przedmiotowe postępowanie dotyczy go bezpośrednio, co przejawia się w mianowaniu go na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na mocy uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.3 z dn. 2018.01.02), a zatem rozpoznając niniejszy środek zaskarżenia, w którym obrońca podnosi wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej dotyczącej nieprawidłowego statusu sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie, który również został powołany do orzekania na mocy uchwały wadliwie ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa, niniejszy sędzia rozpoznałby sprawę, która dotyczy go bezpośrednio, bowiem również musiałby wypowiedzieć się co do swojego własnego statusu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Piąty już wniosek obrońcy skazanych zasługuje na uwzględnienie. Jak zauważono już w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2022 r., wszystkie wnioski oparte były w istocie rzeczy o tę samą podstawę i dotyczyły sędziów, którzy uzyskali nominację na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w procedurze konkursowej i w konsekwencji uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Argumenty podnoszone w poprzednich orzeczeniach o wyłączeniu sędziów, mają zastosowanie także do znajdującego się w takiej samej sytuacji SSN Igora Zgolińskiego.

W kasacji obrońcy skazanych podniesiono m.in. zarzut zaistnienia bezwzględnego powodu uchylenia wyroku z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającego

na wydaniu orzeczenia przez Sąd Apelacyjny, w składzie którego zasiadał sędzia powołany na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Powołanie sędziego SN Igora Zgolińskiego nastąpiło również w takim trybie. Oznacza to, że biorąc udział w rozpoznaniu omawianej sprawy, w kontekście podniesionych w kasacjach zarzutów, wypowiadałby się pośrednio co do tego, czy jego udział w postępowaniu kasacyjnym nie pociąga za sobą bezwzględnej przyczyny uchylenia orzeczenia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. W konsekwencji sędzia wypowiadałby się niejako we własnej sprawie, sprzecznie z zakazem *nemo iudex in causa sua*, co mogłoby prowadzić do uznania, że strony postępowania pozbawione zostały prawa do bezstronnego sądu w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. 1 EKPC i przepisów procedury karnej.

Powyższe stanowisko znajduje wsparcie m.in. we wskazanych wcześniej orzeczeniach o wyłączeniu sędziów, a także w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22.

Zawarty w pkt II pisma procesowego obrońcy skazanych wniosek o wyłączenie od udziału w sprawie innych, imiennie wskazanych sędziów Sądu Najwyższego, jest bezprzedmiotowy, ponieważ żaden z nich nie został wyznaczony do rozpoznania omawianej sprawy.

Kierując się powyższym, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.